

Обръщение на арх. Николай Гълъбов Относно бъдещето на Камарата на Архитектите в България!

Скъпи колеги,

Общото събрание на Камарата на архитектите в България приближава. На предстоящите избори за Председател и членове на Управителен съвет, ръководството на КАБ ще се подмени значително. Има опасност да се прекъсне приемствеността, но и възможност пред нашата организация да стъпим на изграденото и да надстроим

С това обръщение искам да се кандидатирам за Председател на Камарата на Архитектите в България и за член на Управителния съвет. Искам да създадем една по-
СПЛОТЕНА И СИЛНА, ЕФЕКТИВНА И СПРАВЕДЛИВА, ОТГОВОРНА И МОДЕРНА ОРГАНИЗАЦИЯ.

По-СПЛОТЕНА. Като всяка организация и нашата има ограничено количество ресурси и енергия и затова ако ми бъде гласувано доверие, ще работя за спиране на вътрешните противоборствата и фокусиране върху приоритетите на КАБ.

Да представлява успешно своите членове, да защитава професионалните им права и интереси в съответствие с интересите на обществото.

Да работи целенасочено и създава предпоставки за повече възможности в устройственото планиране и инвестиционното проектиране.

Труда ни да е уважаван и заплащан адекватно, като ограничим до минимум „дъмпинга“ и работата на цени под себестойност, нелоялната конкуренция и недобросъвестните практики.

Да се провеждат повече архитектурни конкурси и да се ограничат търговете с критерий „най-ниска цена“ и критерии изключващи 95% от архитектите.

За създаване на стимули за (мостово) финансиране на проектантския труд и за по-успешно и разумно усвояване на средствата от Европейските фондове.

Да се търси експертното ни мнение при изработване на техническите задания в обществени и частни поръчки.

За промени в нормативната рамка за създаване на по-добра застроена среда. Рамка даваща повече творческа свобода и възможности за креативна изява на архитектите.

По-СИЛНА Камара чрез единство, демократично управление и финансова стабилност.

Включване в дейността на представители от всички районни колегии. Използване на интернет революцията и електронните технологии за активна вътрешната комуникация - за прозрачност, отчетност и обратна връзка. Търсене мнението на членовете и редовно отчитане за дейността на ръководството. Финансова дисциплина и изработване на стратегия за намаляване на разходите и увеличаване на приходите от други постъпления.

По-ЕФЕКТИВНА в работата си и ориентирана към постигане на резултати. Определяне на приоритетите на членовете след подробно допитване, анализ и изработване на стратегия, която да се отрази в Програма за дейността на Управителния съвет. Определяне на конкретни задачи и отговорници, чиято дейност да бъде обвързана с постигането на резултати и крайни срокове. Оптимизирано и прозрачно използване на ресурсите съобразно краткосрочните и дългосрочните цели на КАБ.

По-СПРАВЕДЛИВА Камара която създава еднакви условия за всички. Активна подкрепа на конкурсно начало и отхвърляне на недобросъвестните практики. Защита на авторското право. Работа за приобщаване на младите – бъдещите творци на урбанизираната среда в България.

По-ОТГОВОРНА пред обществото и колегията, изразяваща се в информиране, отчетност и целенасоченост. Изпълняваща в детайлност изискванията на нормативните документите, тези на КАБ и решенията на Общото събрание.

По-МОДЕРНА Камара, работеща в синхрон с водещите архитектурни организации в Европа. Защитаваща членовете си и спомагаща за изграждането на качествена застроена среда. Информационните технологии (интернет портали и форуми, фейсбук, скайп и др.) променят света – те могат да ни помогнат да направим по-силна нашата организация, чрез подобряване на информираността и вътрешната комуникация, намаляване разходите, и приобщаване на младите архитекти.

Като председател на Комисията по международна дейност и евроинтеграция на доброволни начала, в последните три години научих много за това как работи КАБ, слабите и силните ѝ страни. Запознат съм с работата на успешни архитектурни организации в чужбина. Имам визия какво трябва да се промени в КАБ и как да бъде извършено. Имам конкретни идеи и желание да се вслушам в идеите на всеки, как да направим по-добра организацията ни и да издигнем престижа на професията архитект.

Вярвам, че можем повече!

Конкретни предложения, които смятам че трябва да бъдат разгледани от новото ръководство и евентуално да залегнат в дейността на КАБ, можете да намерите по-долу, както и на фейсбук страницата на Комисията по международна дейност и евроинтеграция на КАБ:

<http://www.facebook.com/CABInternationalCommission>

I. ИНФОРМАЦИЯ, ПРОЗРАЧНОСТ И ОТЧЕТНОСТ

Както една сграда има нужда от стабилни основи, така и ръководството на всяка организация има нужда от знаещи и можещи членове, които да го подкрепят и да му съдействат. Информираността на членовете, прозрачността и отчетността са необходими за поддържане на конкурентна и справедлива архитектурна среда. Камарата трябва да продължи да информира своите членове своевременно за:

1. обявени обществени поръчки и отворени или предстоящи програми с европейско финансиране, касаещи професията ни.

2. промени в нормативната база, касаещи архитектурната професия като ги подлага на дискусия.

3. конкурси, изложби, обучения, семинари в България и Европа и за друга актуална информация, отнасяща се до архитектурната професия.

Съгласно нормативната уредба КАБ е отговорна да „не се допускат монополизъм, недобросъвестна практика и неравноправно положение между своите членове и за създават условия за свободен избор на архитекти.“ Следва да се доразвият следните дейности:

4. Да се подготвят на тримесечие отчети за извършеното и за изразходваните средства за постигнатото като се информират членовете, чрез интернет страницата и електронния вестник.

5. Изработване на стратегия за използване на електронните медии за налагане на прозрачност, и включване в работата на всеки проявил интерес посредством електронен форум.

6. Стратегия за приоритетите. Да се направи подробна анкета сред членовете на КАБ за техните идеи и виждания за бъдещето на организацията ни и предложенията да бъдат взети под внимание в изработване на Програмата за развитие.

7. Да се систематизират и публикуват изискванията и условията, за да могат българските архитекти да практикуват в Европа.

II. ЗАЩИТА ИНТЕРЕСИТЕ НА АРХИТЕКТА И ОБЩЕСТВОТО.

Параграф 5. Ал. 1 от ЗКАИИП гласи: Камарите трябва „...да представляват своите членове и защитават професионалните им права и интереси в съответствие с интересите на обществото.“ Средата, в която живеем и работим се формира от три главни фактора, с които трябва да се съобразяваме и към които трябва да насочим фокуса на работата ни:

- икономическата и финансова криза и отражението им върху обема на работата ни;
- измененията в климата и глобалното затопляне;
- постоянно променящата се законова рамка на европейско и българско ниво.

Огромната част от живота си пребиваваме в сгради и в урбанизираната среда. Удовлетвореността от живота на гражданите до голяма степен зависи от застроената среда, и затова тя трябва да е по-качествена. Не е редно средата, в която живеем и израстват децата ни да се обявява на търг „за най-ниска цена“? Трябва да се работи изпреварващо, проактивно с властите, вместо да изпращаме постфактум протестни писма.

Нужна ни е стратегия за работа с публичните органи, организации и медиите за издигане ролята на Архитекта.

1. Отговорностите ни за средата, която обитаваме са огромни! Неслучайно архитектурната професия е регулирана в Европа. КАБ не трябва да позволява да се работи на цени „под себестойност“. От дъмпинга губят всички (дори и тези които го извършват), но преди всичко обществото ни. Крайно необходимо е да се намесим в защита на цените за архитектурни услуги. Подкрепа и съдействие на Комисия по дисциплинарно производство за осъществяване на дейността ѝ по справедлив начин.

2. „Цена под себестойност“. Евтиният проект обикновено струва повече на клиента и обществото. Определяне фактическата себестойност и време необходими за изготвяне на различните типове архитектурни услуги. Използване опита на сродни Европейски организации.

3. По-добро нормативно уреждане на авторския надзор на архитекта и заплащането му. Присъствието на Архитект по време на строителството доказано носи ползи за клиента и обществото.

4. Защита на архитектурните конкурси като най-ефективния за обществото начин да получи най-доброто.

5. Издигане авторитета на българския архитект в Европа. Съдействие и стимулиране на членовете за участие в международни проекти и конкурси.

6. КАБ да изиска съгласуването на техническите задания за обществени поръчки от архитекти-експерти. Изработване на становища по обема, съдържанието и заложените сроковете за изпълнение. Да се изготви прозрачно списък с експерти по региони и по видове дейности. Отчетност на експертите.

7. Защитаване на принципите на устойчивата и качествената архитектура. Действия по налагане използването на принципа „икономически най-изгодна оферта“ в обществените поръчки. Залагане на критерии за опазване на природата и средата, в която живеем.

8. Утвърждаване и разрастване на ежегодния конкурс на КАБ за Устойчива архитектура. Да се създаде паралелно класация за най-лошите проекти на годината („малинки“) чрез директно гласуване от членовете.

III. НОРМАТИВНА БАЗА

1. Средата, в която живеем зависи до голяма степен от нормативната и финансовата рамка в която творим, свободата и стимулите които творците имат. Да се следи от близо работата на Парламента и изпълнителна власт, да се търси участие в работните групи и да се информира колегията за предстоящи промени. КАБ трябва да установи директен контакт с народни представители (включително по региони) с цел защита на интересите на членовете си.

2. Подготвяне на конкретни предложения съгласувани с юристи за промени в нормативната уредба с цел конкретизация на правата и задълженията на участниците в инвестиционния процес и защита ролята на архитекта.

3. Енергийната ефективност и устойчивото строителство ще са темите, които ще диктуват професията ни в следващите години. От КАБ до голяма степен зависи каква ще е ролята на архитектите в осъществяването на политиката Европа 2020.

4. Изработване на нова опростена и работеща методика за определяна на възнагражденията и да се контролира спазването ѝ.

5. Да се съдейства за приемане на Закон, регламентиращ публично-частното партньорство, като едно от средствата за съживяване на икономиката и създаване на повече работа и работни места.

6. Мостово финансиране на планиране и архитектурни услуги в начален етап може да стимулира по-добро усвояване на средствата от европейските фондове и за икономически растеж. Когато бъде ангажиран архитект, още 30 работни места се създават до построяването на сградата.

IV. ФИНАНСОВА ПОЛИТИКА. НЕДВИЖИМА СОБСТВЕНОСТ.

Прагматичното управление, връзката с членовете и финансовата мощ обуславят до голяма степен силата на една организация. Необходимо е да продължи политиката на фискална дисциплина и набиране на допълнителни финансови средства.

1. Нужно е ръководството да изработи стратегия за допълнително финансиране на КАБ за да не се разчита главно на членския внос. Средства от европейските фондове за определени видове дейности. Активна, обмислена и целенасочена работа със спонсори и дейността по стопанска сметка, консултантска и експертна дейност. Прозрачност и отчетност.

2. Проучване и действия за осигуряване на сграда или помещения за централния офис и регионалните колегии. Параграф §33 от ЗКАИИП гласи: „Министерският съвет и областните управители предоставят по реда на Закона за държавната собственост на Камарата на архитектите ... и на регионалните им колегии помещения - държавна собственост, необходими за осъществяване на дейността им.“ Евентуален успех в тази насока би намалил разходите за наем.

3. Да се работи активно за възстановяване на недвижимата собственост на Камарата.

4. Да се обвържат резултатите от изпълнените цели на КАБ с финансови стимули.

V. КАЧЕСТВО НА АРХИТЕКТУРНИТЕ УСЛУГИ И ПРОФЕСИОНАЛНА ДЕЙНОСТ.

Бъдещето на застроената среда у нас зависи от качеството на архитектурното образование, приобщаването на младите колеги и поддържането на професионалната ни квалификация.

1. Активно подпомагане и сътрудничество с висшите училища за подготовка на архитекти.

2. Да се изгради по-добра система за подобряване на професионалната квалификация и конкурентноспособността на членовете за Европейския пазар. Организация, координиране и систематичност на обучения, лекции и семинари.

3. Изграждане на опростен работещ механизъм за следдипломни обучения и Обучение през целия живот (Lifelong learning).

4. Изграждане на партньорства със международни организации за следдипломна квалификация по програмите на Европейските фондове.

5. Подкрепа на архитекти с ограничена проектантска отговорност да придобият необходимата квалификация.
6. Търсене на съдействие от държавата за финансиране на задължителните стажове на младите колеги. Финансирани чрез Европейски средства.
7. Мерки за улесняване работата с държавната и общинска администрация. (приеман час за Архитекти в общински администрации и др.).
8. Безвъзмездна правна помощ за членовете на КАБ. На място и в електронен форум.
9. Преструктуриране международната дейност на КАБ, за да се използва участието ни в Архитектурния Съвет на Европа за обмяна на добри практики и влияние в написване/промяна на европейското и българско законодателство.
10. Адекватно приобщаване на ландшафтните архитекти и урбанистите в КАБ. Представителство в комисиите на КАБ. Съдействие и координация в конкретната проблематика и поддържане и повишаване на професионалната квалификация.

VI. РАБОТА СЪС СРОДНИ ОРГАНИЗАЦИИ.

Камарата ще е по-успешна ако работи още по-активно с нашите партньори и сродните ни организации в България и чужбина.

1. По-добре координирани съвместни действия със САБ с цел избягване дублиране в дейността.
2. Представители на КАБ и САБ взаимно да присъстват на УС на двете организации.
3. Идентифициране на партньорски организации в България и чужбина и набелязване условията за съвместна работа. Съвместно участие в партньорства финансирани с Европейски фондове на теми интересни за членовете. Опазване паметниците на културата, енергийна ефективност, устойчива архитектура, нормативна база и т.н.
4. Организирането на съвместни мероприятия и конкурси.
5. Съвместна работа за промени в нормативната уредба.

VII. СТРУКТУРА, ВЪТРЕШНА И ВЪНШНА КОМУНИКАЦИЯ.

Живеем във века на комуникациите. Интернет портали, форуми и блогове, Скайп, Фейсбук, Туитър правят революции. Използването на електронните технологии може да ни направи по-информирани, да намали разходите ни, да скъси разстоянията, да интегрира младите. Да направи КАБ по-демократична и силна организация.

1. Регионални колегии. Подпомагане на инициативите на регионалните колегии и съдействие при възникване на проблеми от местно ниво. Съдействие от централата при написване/участие в регионални проекти финансирани от Европейските фондове.
2. Електронно пространство. Част от заседанията на Комисиите и Управителния съвет могат да се провеждат електронно (Уеб или телефонно конферирание - Скайп, Gotomeeting, Фейсбук и други електронни платформи). Ще се намалят разходите и ще се повиши участието в дейността ни.
3. Разработване на електронен форум на КАБ с цел обсъждане на интересите на членовете тематично. Изграждане на подгрупи по интереси- Нормативна база, Конкурси и обществени поръчки, Опазване паметници на културата и т.н. Комисиите на КАБ да поддържат връзка с колегията чрез електронния форум.
4. Да се набележат мерки за стимулиране на по-активно включване на младите членове на КАБ в дейността на организацията ни. Организацията ни има нужда от свежи идеи, енергия и оптимизъм.
5. Действия насочени към подобряване на комуникацията на КАБ с архитектите, работещи в държавната и общинска администрация.
6. Действия насочени към взаимодействие на КАБ с български архитекти, работещи в чужбина.
7. Да се създадат процедури за разрешаване на възникнали творчески и професионални спорове от арбитражната комисия на КАБ и да се ограничи противоборството в Камарата.

Вярвам, че личностите, които ще ръководят организацията ни в следващия мандат ще успеят да запазят доброто, да надстрояват и изградят една по-силна и единна, прагматична и фокусирана организация. За по-доброто бъдеще на архитектурната професия в България!

Убеден съм, че можем да постигнем повече!

Благодаря Ви за вниманието!

Арх. Николай Гълъбов